Josipa dala je s juž. strane podići udova S. Rattkaya, Sofija Rozina Gaisruk za svojega muža (umro 1702), a do nje je 1705. L. Patačić počeo graditi kapelu Sv. Trojstva; dovršila ju je Barbara Vragović Maruševečka, a štukom ukrasio J. A. Quadrio 1718. Pred pročeljem crkve, s grbom E. Erdődyja, izgrađena su poč. XVIII. st. dva predvorja; u unutrašnjem su predvorju izrađene 1719, figure u štuku. U manjem predvorju bila je kapela Sv. Ivana. Povrh predvorja dao je 1710-11. I. Krištolovec sagraditi knjižnicu. Osvijetljena biforom, oslikana je alegorijama fakulteta i portretima dobrotvora, te ukrašena finim štukom. Tada kompleks dobiva novo pročelje, bogato raščlanjeno i ukrašeno kipovima crkv. otaca, Krista i pustinjaka.

U unutrašnjosti crkve slikar I. Ranger izveo je 1742. freske Isus u hramu i Krist tjera trgovce iz hrama u svetištu, a prizor iz Apokalipse s 24 starca (1743) na pjevalištu. Da je crkva i prije bila oslikana, dokazuju tragovi dvaju slojeva gotičkih fresaka u brodu (donji sloj s karakteristikama rustičnoga slikarstva i gornji, mlađi sloj, s vidljivim tal, utjecajem) iz druge pol. XV. st. - Među oltarima iz XVII. i XVIII. st. ističe se gl. oltar A. Königera, koji ispunjava visoko gotičko svetište. Na njemu je, osim kipova crkv. otaca, i slika Majke Božje iz Częstochowe. Na oltaru Sv. Ane nalazi se slika istoimene svetice, rad bečkog slikara iz 1777. Propovjedaonica A. Königera (oko 1755), s figurama i reljefima, ima na baldahinu alegoriju Crkve. Intarzirane orgulje dao je podići P. Ivanović 1649. Klupe su ukrašene nizom slika (klupe u svetištu 1743, a na koru ciklusom pustinjaka 1737). U crkvi su nadgrobni spomenici: Ivaniša Korvina (umro 1504) s likom toga hrv. bana i hercega; I. Petheöa de Gersea (umro 1671) s grbom; Ivana i Jurja Rattkaya (1722); Petra, Pavla i Katarine Češković s grbom (1711); L. Patačića, vicekolonela križevačkog, s likom pokojnika (umro 1710); grofice Katarine Drašković u Lauretanskoj kapeli. – Mnogobrojne dragocjenosti davno su razgrabljene; neki se predmeti čuvaju u Zagrebu (Dijecezanski muzej), a pokaznica, vjerojatno dar I. Korvina, u riznici zagrebačke katedrale. Među preostalim predmetima tu su: kalež i pokaznica iz XVIII. st., ciborij i kalež G. I. Bauera (oko 1771) te mjedeni svijećnjaci (1731).

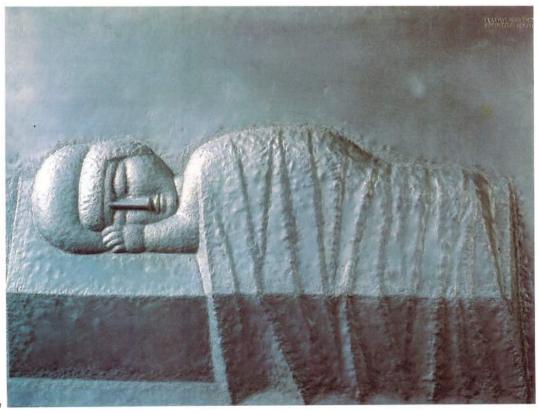
God. 1650. počeo je generalni prior pavlina P. Ivanović iz temelja pregrađivati samostan u obliku nepravilna četverokuta s unutrašnjim dvorištem. Poslije 1673. rad je dovršen; 1675. samostan je opkoljen zidom koji je obuhvaćao i traktove što zatvaraju vanjsko dvorište; u tom je sklopu

(kapela je sada odijeljena od crkve). Bila je ukrašena štukom. Kapelu Sv. 1720-21. sagrađena »foresterija« (poslije župni stan). Značajnije prostorije samostana, ljetni i zimski refektorij, bile su oslikane. Ljetni, u blizini crkve, dao je ukrasiti slikama i štukom I. Petheö de Gerse 1722 (prizori iz života Sv. Pavla Pustinjaka); svodove i lukove dali su 1733. oslikati S. Demšić i A. Musar (portreti donatora, vjerojatno radovi I. Rangera). Neke su od tih slika uščuvane u kopijama i crtežima F. Quiquereza, a neke na fotografijama. Zimski refektorij bio je oslikan 1739 (propao). Samostanski kompleks i crkva teško su stradali 1945 (u eksploziji streljiva pri povlačenju njem. trupa). Crkv. pročelje obnovljeno je 1953, a od 1990. obavljaju se na crkvi opsežni restauratorski radovi. Lepoglavska crkva sa samostanom po veličini i vrsnoća arhitekture i umjetnina u unutrašnjosti pripada najvrednijim spomenicima kulture u kontinentalnom dijelu Hrvatske. Kapela Sv. Ivana na Gorici → Gorica Lepoglavska.

> LIT.: G. Jurišić, Konzervatorski radovi na pavlinskom samostanu i crkvi u Lepoglavi, Zbornik zaštite spomenika kulture (Beograd), 1953-54, 4-5. - I. Lentić, Reliquiae reliquiarum pavlinske riznice u Lepoglavi, Peristil, 1971-72, 14-15. - I. Lentić-Kugli, Mjedeni oltarski svijećnjaci iz prve pol. 18. st. u Lepoglavi, Vijesti MK, 1971, 4. Lepoglavski barok (katalog), Varaždin 1972. – M. Mirković, Slikarstvo lepoglavskih pavlina, Lepoglava, I, Kaj, 1979, 4. - Z. Horvat, Gotička arhitektura pavlinskog samostana u Lepoglavi, Lepoglava, III, ibid., 1982, 5. - I. Lentić, Pavlinski samostan i crkva sv. Marije u doba baroka, Lepoglava, III, ibid. - F. E. Hoško, Pavlinske srednje i visoke škole, u katalogu: Kultura pavlina u Hrvatskoj, Zagreb 1989. - M. Mirković, Ivan Krstitelj Ranger i pavlinsko slikarstvo, ibid. - D. Baričević, Kiparstvo u pavlinskim crkvama u doba baroka, ibid. - J. Meder, Orgulje pavlinskih samostana u Hrvatskoj, ibid. - Ista, Orgulje u Hrvatskoj, Zagreb 1992.

> LEPURI, selo kraj Benkovca. Blizu crkve Sv. Martina nađeni su ulomci crkv. kamenoga namještaja s pleternim ornamentom i nekoliko slova. Oko crkve ima stećaka.

> LESIAK, Ivan, kipar (Luka Vrbovečka, 5. X. 1929). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1960 (F. Kršinić). Usavršavao se u Grčkoj (1964/65) i Egiptu (1973/74). Bio je član grupe »Biafra« s kojom izlaže 1970 – 78. Radi reljefe u mjedi, cinku, željezu i čeliku, figurativnih i simboličkih sadržaja (Djedova smrt, Sunce, Dijete koje spava, Gradsko kupalište, Fotograf). Poslije nadrealnih prizora i poetske fantastike slijede djela grube, neposredne izražajnosti (Figura u sivom; Žena, luđak, dijete; Krleža). Kritički govori o potrošačkom društvu i suvremenoj civilizaciji, osobito u crtežima. Samostalno je izlagao u Zagrebu (1978, 1980, 1982, 1985, 1987, 1989); sudjelovao na skupnim izložbama u Beogradu, Zagrebu, Varaždinu, Kairu, Stuttgartu, New Yorku.

I. LESIAK, Dijete koje spava